

BREDASCHE

Staat-, Letterkundig- en

Nieuws-

Woensdag

1836
COURANT.

Wetenschappelijk

Blad.

3 Februarij.

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT

BREDA. — Uit Gent schrijft men dat de stedelijke regering in de vorige week het rapport der commissie gehoord heeft, door haar benoemd ter zake van het vonnis door de rechtbank van eersten aanleg te Gent, gewezen, waarbij de stad tot driedubbele vergoeding der schaden, door plundering aan den eigendom van den heer *Stevens* torgebracht, met de intressen ten bedrage van 82,000 fr., veroordeeld wordt. De commissie was van meening, dat men zich aan het vonnis behoorde te onderwerpen, welk gevoelen door een aantal leden van het bestuur hevig bestreden werd. De vraag om zich in appel te beroepen eindelijk in omvraag gebracht zijnde, werd verworpen door de beslissende stem van den burgemeester. — Overigens bevelzen de belgische berigten niets bijzonders.

— Ter Antwerpsche beurs van heden (1 Februarij) waren genoteerd: Belg. 101½; O. Metall. 102½; Sp., Leening 1834, 40½; Differend 25½; Passieve 16½; Uitgest. 19½; Nap. renten 93; B. Tavoliere 64½; Sicil. 93½; Rom. L 102; Id te Antw. 99; Braz. 86½. — Wisselkoers op Amsterdam en Rotterdam 1 pCt. k. zigt.

De Londonsche dagbladen van den 29sten vermelden, dat de hertog van *Cumberland* dadelijk na zijne terugkomst eene langdurige conferentie met de lords *Lynchurst* en *Eldon* heeft gehad.

Voorts is *O'Connell* in den morgen van den 27sten te Liverpool aangekomen, en heeft hij aldaar op een der openbare pleinen eene redevoering gehouden, die door eene ontzaggelijke menigte met bijval werd aangehoord. Vervolgens woonde hij een gastmaal ter zijner eere bij, sprak daar op nieuw en vertrok den volgenden dag naar Birmingham, om daar bij een dergelijk feest tegenwoordig te zijn.

Volgens den *Globe* zal het ministerie bij de aanstaande zitting van het parlement, zich tot de volgende zes punten bepalen: 1° de belangen van den landbouw te gemoot te komen; 2° den staat der dissentiers te verbeteren; 3° het beheer der justitie te hervormen; 4° de gijzeling voor schulden af te schaffen; 5° de lersche kerk aan eene zuivering te onderwerpen; en 6° de municipale corporatien in Ierland geheel te wijzigen.

— Ter beurse van den 29sten waren genoteerd: de 3 pCt. geconsolid. 91½; Portugal 83½; Spanje 49½; Ned. VV., S. 2½ pCt. 54½.

FRANKRIJK.

PARIS, den 30sten Januarij.

Het voorstel tot reductie der renten schijnt in de departementen vrij algemeen bijval te vinden. Onderscheidene dagbladen, die gewoon zijn het bestuur te ondersteunen, verklaren zich voor den maatregel. *Intuscaris* houdt het *Journal des Débats* steeds vol dat dezelve geen ander gevolg zal hebben dan dat een aantal renteniers een gedeelte bonner inkomsten zullen verliezen, terwijl de uitgaven niet aanmerkelijk zullen verminderen, en de bankiers of zoogenaamde agoteurs het voordeel zullen wegdragen.

In den middag ten twaalf uren heeft het hof der pairs zitting genomen, om de debatten in de zaak van *Fieschi* te openen. Maar het publiek ministerie zijn niet minder dan 101 getuigen gedagvaard, terwijl de beschlagden er 30 hebben doen oproepen. Met dit al meent men dat de behandeling der zaak hoogstens acht a tien dagen zal duren. Als verdedigers zijn opgetreden de advokaten *Parquin*, *Chais d'Est*, *Ange* en *Patroni* voor *Fieschi*, *Dupont* voor *Moisy* en *Boiredu*, *Marie* en *Ph. Dupin* voor *Davin* en *Fourn* voor *Bescher*. In de zitting van heden zal men zich waarschijnlijk tot het lezen van het arrest van verwijf en de akte van beschuldiging bepalen.

— Volgens nadere berigten uit Madrid van den 23sten, schijnt men aldaar gedurende eenige dagen voor rusivering bewaard te zijn geweest; immers de bezetting bleef eenen geruimen tijd onder de wapenen en de stad werd door sterke patrouilles doorkruist.

In de kamer der proceres heeft de markies *d'Espeja* het voorstel gedaan, dat men de koningin regentes eenige nadere inlichtingen mogt vragen omtrent de ongeregelheden, die te Barcelona zijn voorgevallen, en H. M. des noodig de ondersteuning der kamers aanbieden. De president van den raad gaf echter te kennen, dat het gouvernement reeds zijn gevoelen over die voorvallen had doen kennen, en zich sterk genoeg achtte om zijn gezag te handhaven, zoodat men lieft deze discussie zag ter zijde gesteld, en het voorstel is daarop ingetrokken.

De kamer van afgevaardigden zet de beraadslaging over de wet op de verkiezingen voort.

— Men trad te Madrid tusschen uit het hoofdkwartier van den 20sten, volgens welke de generaal *Cordova* eenig voordeel zoude hebben behaald. Men zoekt er echter bij dat men van dezijde der karlisten geen zoo geducht tegenstand had verwacht, en dat de Engelsche vrijwilligers aanmerkelijk hebben geleden.

Ook de jongste basis van de grenzen bevestigen meer en meer dat de gevechten van den 16 en 17den geen beslissenden uitslag hebben ontleverd. Volgens sommigen zoude een der bataljons van het vreemde legioen zich van het kaatje van *Guerrara* op den weg van *Vittoria* naar *Salvatierra*, dat door de karlisten zongvuldig werd versterkt, hebben meester gemaakt; doch het schijnt dat zulks nog heestiging verdient.

— Men wil dat don *Carlos* in de drie Baskische provincien tegen den 1sten Maart eene nieuwe ligting heeft uitgeschreven.

— Ter beurse van heden waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. 109½; 3 pCt. 80,30; Nap. renten 99,08; Spanje, *Arden*, 49; Passieve 16½; Perp. 88; Rom. L. 103½.

NEDERLANDEN.

BRIPA, den 2den Februarij.

Bij het wapen der artillerie in Oost-Indie is overgeplaatst, in rang en ancienniteit, de tweede luitenant van de 13de afdeeling, *F. Pompe van Meerdervoort*, en zijn tot tweede luitenant daarin benoemd de sergeanten *J. Alharti*, van het bat. vryw. art., en *L. L. Calkon*, van het bat. art.-schutterij.

Tot kolonel bij het korps ingenieurs is benoemd de luitenant-kolonel bij hetzelfde wapen, *T. Bruinsveld van Huesten*, aan wien, in afwachting eener nader te nemen beschikking ten zijnen aanzien, inmiddels non-activiteits traktement is verleend.

Uit de betrekking van eersten officier bij het koninklijk instituut voor de marine, te Medemblik, is eervol ontslagen de titulaire kapit.-luit.-ter-zee *L. Pjeterse*, en aan hem verleend de rang van kapitein; terwijl zijne functien voorloopig zijn opgedragen aan den titularen kapit.-luit.-ter-zee bij hetzelfde instituut, *P. G. Crombet*.

Het non-activiteits traktement is verleend aan den 1sten luitenant van de afdeeling grenadiers, *P. J. Retemeyer*, en den 2den luitenant van de 9de abd., *J. C. W. von Phaffenrath*.

— Zondag 11. is de nieuwe Engelsche minister, sir *E. Disbrowe*, in een plechtig gehoor bij Z. M. den Koning ontvangen, en heeft bij die gelegenheid aan hoogstdenzelven zijne geloofsbriefven overhandigd.

— Near men verzekert, zal aanstaanden Zaterdag, voor het hof van cassatie te 's Hage, de zaak dienen van den laatstelijk te Amsterdam, voor het hof van assises, veroordeelden *Blokhoff* en andere personen, die zich aan de ongeregelheden op de Heerenmarkt te Amsterdam schuldig hebben gemaakt.

— Laatsteleden Maandag is weder een transport bedelaars, komende van Rotterdam en bestemd naar de kolonie van de Ommerschans, onder behoortlijk geleide door Amsterdam gepasseerd.

— In het laatste badaizoen is Aken door 3350 vreemdelingen bezocht, waaronder 1400 Engelschen, 500 Belgen, 400 Hollanders, 350 Fransehen, 300 Duitschers, 150 Russen, 100 Oostenrykers, 100 Amerikanen en 50 Sardiniers.

— Den 4 Januarij is op 62° breedte, 29° lengte gezien een brik van het volk verlatene mastelooze, vol water geloope brik van 150 tot 200 tonnen, oogenschenlijk van Noord Europeschen bouw aard, en hebbende van den naam achterop alleen nog de letter *D* zichtbaar.

Aangaande de Engelsche brik *Clio*, met bakruid en 4000 geweren, van Liverpool, wordt van Maranhao van den 21 October gemeld, dat voor Salinas, bij Para, aangekomen zijnde, van dezelve stuurman en vier man aan den wal werden gezonden, om een loods te zoeken, doch deze aldaar dadelijk door de opstandelingen vermoord werden, waarna des nachts de overige eendige, welke vermeende, dat de uitgezondete sloep met een loods terug kwam, overvallen en mede vermoord, de lading geheel uit geplunderd en het schip in den grond geboord werd; de Engelsche oorlogskorvet *Racehorse* zou den 22 dito van Maranhao naar Para vertrekken, om deswege voldoening te eischen.

— In pen der laatst ontvangen nummers van de Courant van Corfu wordt het volgende geschreven: Onlangs werd in Konstantinopel eene merkwaardige verandering ingevoerd, welke men in den beginne voor eene zeer gevaarlijke nieuwigheid des tegenwoordigen grooten heers beschouwde, de invoering namelijk van de Europesche dragt onder de Turksche Dames. De voorslag vond in het serail eerst eenen levendigen tegenstand; toen echter de vooroordeelen van dezelve schoone hewonpressen eenmaal overwonnen waren, werden dezelve voorwerpen, die men een jaar te voren

zoozeer verachtte, op het ijerigste gezocht, en zoo zijn nu spencers pelerines, hanten, bloemen, kousen, handschoenen en franche schoenen, enz. er iets zeer gewoon geworden; ja sommige der dames van het serail zijn in de navolging der nieuwe modes zoo ver gegaan, dat men haar zelfs met kap en mantel kan zien. Of zij zich ook in een eng kofzet rijgen, wordt niet vermeld.

Men schrijft uit Petersburg van 20 Januarij, dat de Keizer op den 26sten der vorige maand, zijde de dag waarop hoogstdezelve voor tien jaren den troon besteeg, aan onderscheiden personen, die wegens de onrechtelijke voorvallen van het jaar 1825 tot vesting-arbeid en verbanning naar Siberie waren veroordeeld geworden, verligting van straf heeft verleend.

— Van de Russische grenzen wordt van 15 Januarij gemeld: Men herinnert zich, dat, na het einde der groote wapenoefeningen bij Kalisch en der vorstelijke bijeenkomst te Töplitz, de Pruisische generaal von Zieten en de Oostenrijksche generaal Narboni door hunne Heeren gelast werden, om den Keizer van Rusland op diens militaire inspectie-reis te begeleiden. Beide deze generaals zijn eerst onlangs van St. Petersburg teruggekeerd. Over het doel hunner zending zijn verschillende geruchten in omloop, waarvan het volgende niet onwaarschijnlijk voorkomt: Keizer Nikolaas, op wiens uitnoodiging die zending had plaats gehad, zou namelijk daarmede beoogd hebben, de bedoelde generaals in staat te stellen, om als ooggetuigen aan hunne Vorsten bericht te kunnen geven van de te zijner beschikking staande hulpmiddelen. Welke de uitkomst van hun onderzoek zijn moge, kan men reeds afmeten uit de onlangs in de openbare dagbladen medegedeelde opgaven omtrent de sterkte der krijgsmagt, die alleen in de Russische militaire kolonien gevonden wordt, en die steeds gereed is, om op den eersten wenk in het veld te trekken. Dat bovendien tegenwoordig alle de korpsen van het active leger voltalig zijn, laat zich niet betwijfelen, na den vijfjarigen vrede dien Rusland genoten heeft, en na de verschillende ligtingen, welke in dien tijd hebben plaats gehad.

— Z. M. de Keizer van Rusland heeft een nieuw reglement voor de organisatie van het dössche leger doen vervaardigen en den hertog van der dössche kozakken, generaal Kutejnikow I, met de invoering daarvan belast.

D U I T S C H L A N D.

FRANKFORT, den 29sten Januarij.

Volgens eenen brief uit Berlijn van 22 Januarij, in de *Allgemeine Zeitung*, was thans door den staatsraad de lang verbeide wet op de onteigeningen, naar welke uitvaardiging het begin der werkzaamheden aan de verschillende in Pruisen ontworpen spoorwegen wacht, behandeld en goedgekeurd geworden, en men twijfelde niet of dezelve zoude door den koning mede worden goedgekeurd. Binnen twee maanden hoopte men met de werkzaamheden voor den spoorweg van Berlijn naar Potsdam te kunnen aanvangen.

— De bijzondere commissie uit den Landraad, in het geschil tusschen Basel-Landschap en de gebroeders Wahl, voor welke door de Fransche regering zoo openlijk partij is gekozen, heeft aan het voorzittend kantoor verklaard, dat het haar onbegrijpelijk voorkomt, hoe van wege Frankrijk nog altijd wordt volgehouden, dat hier een weigering van recht plaats heeft, daar, zoo de heeren Wahl een schadevergoeding meenen te moeten of kunnen eischen, dit een geheel burgerlijke zaak is en dus de weg tot de rechtbanken open staat. Eindelijk heeft zij betuigd, met bevestiging het gedrag van Frankrijk en het ten uitvoer leggen der bij kobinklijke ordonnantie van 14 oktober verordende maatregelen gezien te hebben, doch van meening te zijn, dat Basel-Landschap geen representaties moet uitoefenen, daar het met den tegenwoordigen staat der beschaving strijd om den burger te laten boeten voor geschillen, die tusschen staten gerozen zijn.

— Uit Rome wordt van den 16den januarij geschreven, dat de kardinaal Bernetti, op nieuw op zijn ontslag als staatssecretaris had aangedrongen, en de Heilige Vader stadelijk in zijn verzoek bewilligd had. Wie zijn opvolger zou zijn was nog niet bekend, doch werden als zoodanig gepaard de kardinalen Lubruschini en Poldoni genoemd. — De regering te Rome had een lijst van de ter verkoop bestemde domeinen bekend gemaakt; men meende dat de prijs derzelve de getaxeerde waarde ver te boven zoude gaan, uit hoofde de vele speculanten die zich opdeden. — De prins van Capua, broeder des Koning van Napels, was een paar dagen te Rome aangekomen, en had na eenige uren onthoud, de reis naar het Noorden voortgezet. Men verhaalde dat de prins zeer onverwacht van Napels was vertrokken en zich naar Geneve begaf, om zich daar met een schoone Ierlandische dame, miss. Penelope S., in den echt te hegeven. Wenige uren na zijn vertrek van Rome was hem van Napels komende, een courier met depeches ongesteld om deze den prins in eigen handen over te geven.

— In berigten uit Athene van het begin van januarij, door de *Allgemeine Zeitung* medegedeeld, wordt gemeld dat de beide Koningen van Beieren en Griekenland steeds den besten welstand genoten, en voorts een gunstig tafereel opgehangen van de blijdschap der grieksche bevolking, wegens de tegenwoordigheid van den vader hun Koning en van den toestand des lands, die, volgens deze berigten, immer vooruit zoude gaan.

— Te Weenen waren den 23sten januarij genoteerd: Metall. 102¼; 4 pCt. 99½; 5 pCt. 75¾; Bankactien 1562.

E N G E L A N D.

LONDON, den 30sten Januarij.

Sinds eenige dagen heeft zich het gerucht verspreid, dat de ministers voornemens zouden zijn af te zien van de bepaling in de wet op de kerkelijke inkomsten in Ierland, volgens welke die tot andere dan geestelijke einden zouden kunnen worden gebruikt. Men kan zulke achter nauwelijks overeen brengen met het gewigt dat vroeger aan die bepaling is gehecht.

— Lord Brougham bevindt zich voortdurend ongesteld. Volgens nadere berigten uit Liverpool blijkt het, dat O'Connell aldaar wel door de menigte, en iezonderheid door zijne landgenooten, die in groot aantal te Liverpool zijn gevestigd, met geestdrift is ontvangen, doch dat hij tevens van de zijde der meer gegoede bevolking op een geheel andere wijze is bejegend. Toen hij namelijk van het balkon van het adellijke hotel, het volk had toegesproken, wilde hij zich naar de beurs begeven, om daar andermaal een redevoering te houden, doch werd door de kooplieden op die plaats vereenigd, met schimpnamen overloden, en ten laatste uit het gebouw gedrongen. Om nog te duidelijker van hunne gevoelens te doen blijken, werden er door dezelfde kooplieden dadelijk een soort van toosten ingesteld, ter eere van den Koning, den hertog van Wellington, sir R. Peel, enz.

— Van wege de Bank van Engeland is bekend gemaakt, dat de beleeningen op fondsen, wissels, exchequer-biljetten, obstinatische bonnen en andere zekerheid, die den 12 februarij staande vervallen, verlengd kunnen worden tot den 15 april, tegen 3% ten honderd in het jaar, echter voor niet minder dan tien dagen, en dat zij voortgaat aanvraag te ontvangen tot nieuwe beleeningen voor sommen, niet berekend de twee duizend pond sterl., met of vóór den 15 april af te lossen en tot den hierboven genoemden intrest.

— De turksche gezant Noury-afendi zal ter gelegenheid van de geboorte van prins Nizam Ebdien Khan, derde zoon van den Grooten Heer, drie dagen achtereenvolgende partijen geven, waarop zeer vele lieden van den eersten rang genoodigd zijn.

— In brieven uit Athene vindt men melding gemaakt van een zeer stout onderneming van den scheepskapitein Giovanni Wukur, van Spezzia, die te Kadix zijn schip en lading verkocht en aldaar geene scheepsgelegenheid gevonden hebbende, om naar zijn land terug te keeren, in een open boot, vergezeld van slechts twee matrozen, naar Spezzia gezield en er na een reis van twee en dertig dagen behouden aangekomen is.

Graanmarkten te Amsterdam.

MAANDAG, den 1sten Februarij.

TARWE. — In een doen, met niet veel handel: 130 ff N. Elve f 183; 128, 129 Zeeuws. 170, 172; - 131, 132, 136 N. Groning. f 170, 174, 186; - 128 Vriess. f 168.

ROGGE. — Traag: 125 ff N. Overijss. f 144.

GARST. — Prijs houd.: 108 ff Oldamm. Vv. f 130; - 113 Holst. f 130.

HAVER. — Als voren: 87, 90 ff dikke f 82, 85; - 90 O. fine f 85.

BOEKWEIT. — Zonder handel.

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (1 Februarij) waren genoteerd: W. S. 2½ pCt. 55½; dito 5 pCt. 103½; Kanab. 2½ pCt. 72; Amort.-Sijndicaat 4½ pCt. 96; dito 5½ pCt. 79½; Ardoin 85; 30½; dito onbep. St. 40½; Uigent. 19½; Passiewe 16½; Calumb. 26½; Peruanen 21.

Heden overleed alhier in den onderdon van 78 jaren, onze waarde Moeder, Vrouwe CORNELIA THEODORA ROYS-SENAERS, Weduwe wijlen den Heer Jozef Blass Smit, in leven God-Burgemeester dezer Stad.

Geertruidenberg, den 30. Januarij 1836.

Uit aller Naam,

M. S. M. J. T. S.

Er wordt gevraagd een **BOEKBINDERS-GEZEL** van de Roomsche Godsdienst. Iemand, hiertoe gevoegen, adresse zich zoo spoedig mogelijk (doch liefst in persoon) bij de Wed. J. VAN GEMERT en ZONEN, te Tilburg.

* Het GEMEENTE-BESTUUR van Terheyden zal op Vrijdag den 5den Februaarij 1836, om 11 uur voormiddag, ten Herberge van C. VAN LONNEMEL te Terheyden, publiek verkoopen:

De JAAG- of TREKSCHEUT, gevaren hebbende van Terheyden op Breda, liggende thans in de Rivier de Mark, nabij Terheyden, alwaar dezelve dagelijks zal kunnen bezigtigd worden.

Zie het Voort.

* Door de Boekhandelaars BROESE & COMP., te Breda, is op den 30sten Januarij jl. aan het Edel Achtbaar Bestuur hunner woonplaats ter Vertaling in het Nederduitsch vertoond: *Grundzüge der praktischen Strategie*, Berlin 1828.